

aan De vaste commissie voor Koninkrijksrelaties
van Het Centraal Bureau voor de Statistiek

onderwerp Gespreksnotitie rondetafelgesprek Sociaal minimum Caribisch Nederland

datum 22 januari 2026

Aanleiding

In oktober 2023 heeft de Commissie sociaal minimum Caribisch Nederland het rapport [“Een waardig bestaan: Een sociaal minimum dat voorziet in toenemend perspectief op zelfredzaamheid”](#) gepubliceerd. Hierin wordt geconcludeerd dat veel huishoudens op Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES-eilanden) te weinig middelen hebben om rond te komen. Het kabinet heeft [maatregelen](#) genomen om inkomens te verhogen en kosten van het levensonderhoud te verlagen.

Hoewel het streven is dat met maatregelen zoals het verhogen van het wettelijk minimumloon het besteedbaar inkomen en daarmee de bestaanszekerheid toeneemt, zouden er ook ongewenste neveneffecten kunnen ontstaan. Denk hierbij aan prijsstijgingen waardoor er bijvoorbeeld geen stijging plaatsvindt van de koopkracht. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft daarom, in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gevraagd een Monitor macro-economische context Caribisch Nederland op te stellen.¹

Het doel van de monitor (zie [deze link](#) voor het dashboard) is enerzijds om eventuele gevolgen van de genomen maatregelen te kunnen monitoren. Daarnaast is het streven om de gegevenshuishouding te verbeteren. Door deze monitor worden relevante beschikbare statistieken overzichtelijk gebundeld én worden nieuwe statistieken ontwikkeld en toegevoegd.

Monitor macro-economische context Caribisch Nederland

Lonen

Het kabinet heeft, vooral in 2024, het wettelijk minimumloon verhoogd. Uit voorlopige cijfers voor 2024 blijkt dat het gemiddelde jaarloon op Bonaire gestegen is met 11 procent (ten opzichte van 2023). Op Saba is dit vijf procent. De procentuele stijging van het wettelijk minimumloon was op Bonaire ook hoger dan op Saba. Het CBS is bij het maken van statistieken afhankelijk van bronhouders voor het tijdig en correct aanleveren van data. Vanwege problemen met de levering van de benodigde data zijn er nog geen recente cijfers beschikbaar voor Sint Eustatius. Het CBS hoopt deze later dit jaar te kunnen publiceren.

¹ Eind 2024 is een [nulmeting](#) van de monitor gepubliceerd. Hierbij is gekozen voor een rapport zodat goed de opzet en interpretatie van de statistieken uitgelegd kon worden. Vervolgmetingen worden in een dashboard gepubliceerd. Dit zodat de cijfers in de toekomst makkelijker te updaten zijn en gebruiksvriendelijker aangeboden kunnen worden. De eerste versie van het dashboard is in januari 2026 gepubliceerd: [Dashboard Monitor macro-economische context Caribisch Nederland](#).

Prijsstijgingen

De inflatie voor 2024 was relatief beperkt: op Bonaire 2,6 procent, op Sint Eustatius 2,2 procent en op Saba 2,3 procent.² Op Sint Eustatius was ook in 2025 de inflatie beperkt (2,2 procent in het eerste kwartaal en lager in het tweede en derde kwartaal). Op Bonaire en Saba was de inflatie in de eerste twee kwartalen van 2025 hoger (respectievelijk meer dan vijf en vier procent). Een reden hiervoor waren hogere kosten voor nutsvoorzieningen. In het derde kwartaal van 2025 waren de inflatiecijfers voor deze eilanden gedaald naar ongeveer 3,5 procent. Dit komt doordat de drinkwater- en energiesubsidies, die aan het begin van 2025 werden stopgezet, gedurende het derde kwartaal opnieuw ingevoerd werden.

Inkomen en koopkracht

Vanwege eerder genoemde problemen met de datalevering van lonen heeft het CBS nog geen recente cijfers kunnen publiceren over inkomens en koopkracht.³ Het kabinet heeft de bedragen van de Algemene ouderdomsverzekering, kinderbijslag of de onderstand verhoogd. Aangezien ook de lonen gestegen zijn en de inflatie relatief beperkt was in vergelijking met 2022 is de verwachting dat recente(re) koopkrachtcijfers gunstiger zullen zijn dan de koopkrachtcijfers uit 2022.

Arbeid

De werkloosheidcijfers aan het einde van 2024 waren niet significant hoger dan bij de voorgaande meting in 2022: op Bonaire 2,1 procent, op Sint Eustatius 4,4 procent en op Saba 1,4 procent.

Verblijfsdoelen

Maatregelen zoals het verhogen van het wettelijk minimumloon zouden invloed kunnen hebben op redenen om naar de BES-eilanden te willen verhuizen. Zo wordt soms een aanzuigende werking verondersteld op immigranten. Anderzijds zou een verhoging van het wettelijk minimumloon ervoor kunnen zorgen dat contracten van immigranten die reeds op de eilanden verblijven niet verlengd worden vanwege de hogere loonkosten. Data van de Immigratie- en Naturalisatiedienst Caribisch Nederland laten in 2024 echter geen grote verschuivingen zien in verblijfsdoelen.

Blik vooruit

Het CBS is voornemens om, op verzoek van SZW, het [dashboard van de Monitor macro-economische context Caribisch Nederland](#) uit te breiden. Zo loopt er momenteel een vooronderzoek naar de mogelijkheden om armoede in Caribisch Nederland in kaart te brengen volgens de [nieuwe meetmethode](#) die in Europees Nederland gebruikt wordt. Ook loopt er een onderzoek om te kijken of het mogelijk is om schulden in kaart te brengen, bijvoorbeeld door te kijken naar problematische betalingsachterstanden bij de Belastingdienst.⁴ Naast de uitbreiding is het CBS voornemens om de monitor, op verzoek van SZW, periodiek te updaten zodat het dashboard de meest recente cijfers toont van statistieken die relevant kunnen zijn in bijvoorbeeld het vraagstuk rondom het sociaal minimum.

² De Europese Centrale Bank (ECB) heeft als [richtlijn](#) een inflatie van twee procent.

³ De centrale vraag bij koopkrachtontwikkeling is: wat kunnen huishoudens kopen met hun inkomen? Indien het (gestandaardiseerd besteedbaar) inkomen sterker stijgt dan de prijzen, neemt de koopkracht toe.

⁴ Voor Europees Nederland publiceert het CBS ook een dashboard over schulden: [Schuldenproblematiek in beeld 2025 | CBS](#).